

Отже, у ХХІ столітті юридична освіта має відповідати викликам часу, бути динамічною, практико-орієнтованою та гнучкою. Ключовими орієнтирами залишаються якість підготовки, інноваційність і професійна адаптивність майбутніх правників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Духневич А.В, Спесівцев Д.С. «Юридичні інновації» як освітній компонент (навчальна дисципліна). URL.: http://lsej.org.ua/4_2023/37.pdf
2. Артикуца Н. В. Інноваційні методики викладання дисциплін у вищій юридичній освіті. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9fcfc05a-eaf4-496a-9458-ee944e4da984/content>
3. В. А. Луппа. Інноваційні методи підготовки юристів у ВНЗ. URL: 8816-Текст статті-17528-1-10-20170726.pdf
4. Завальний А. М. Інновації юридичної освіти: осмислення, виклики, перспективи. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 4 (109). С.113 – 132.

**Бутенко Л.Г., завідувач відділення
соціального розвитку та права,
ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ»
м. Суми**

**ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ МЕДІАЦІЇ:
ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ ЧЕРЕЗ ZOOM**

Сучасне суспільство потребує нових підходів до вирішення конфліктів, які ґрунтуються не лише на правових механізмах, але й на культурі діалогу та взаємоповаги. Саме таким інструментом виступає медіація – процес мирного врегулювання спорів за участю нейтрального посередника. Медіація – позасудова добровільна, конфіденційна, структурована процедура, під час якої сторони за допомогою неупередженого посередника (медіатора) спільно намагаються запобігти виникненню або врегулювати конфлікт шляхом переговорів [3].

Вивчення медіації є важливим складником підготовки майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи та права, адже ці професії безпосередньо пов'язані з вирішенням конфліктів, захистом прав людини та підтримкою конструктивного діалогу між сторонами. Саме тому у ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ» освітньо-професійні програми «Юридична діяльність та офісна справа», «Соціальна робота та консультивання» містять освітні компоненти «Вступ до медіації» і «Теорія та практика медіації».

Освітні компоненти з медіації потребують поєднання теоретичної підготовки студентів із практичними вправами, що відтворюють ситуації з реального професійного середовища. Ці дисципліни вимагають інтерактивних підходів, що дозволяють студентам набути нові та удосконалювати як загальні, так і спеціальні компетентності.

В умовах онлайн-навчання ефективним інструментом є Zoom-конференції з функцією breakout rooms (віртуальних кімнат), які забезпечують можливість організувати роботу студентів у малих групах.

Об'єднання здобувачів у групи сприяє розвитку комунікативних компетентностей, умінь співпраці, взаємодопомоги та формуванню колективної відповідальності за результат [4, с. 228].

Обговорення кейсів у віртуальних кімнатах моделює реальні конфліктні ситуації, дозволяючи студентам відпрацювати ролі сторін медіації, медіатора, а також алгоритми пошуку компромісних рішень. Такий освітній метод вчить слухати, аргументувати власну позицію та розуміти інтереси іншої сторони.

Крім того, кейс-метод у навчанні медіації розвиває критичне мислення, формує навички аргументації та ведення переговорів, активізує пізнавальну діяльність студентів, поєднує теоретичний матеріал із практичними навичками [4, с. 231].

Практика застосування кейс-методу у поєднанні з груповою роботою у віртуальних кімнатах підтверджує, що студенти краще засвоюють матеріал, активно включаються у навчальний процес та демонструють вищий рівень мотивації [1, с. 101].

Отже, використання Zoom-конференцій із розподілом студентів на групи та застосування кейс-методу є ефективними інструментами викладання дисциплін з медіації. Такий підхід сприяє формуванню у студентів професійних компетентностей, необхідних для майбутньої медіаторської діяльності [2, с. 81].

Вивчення медіації має особливе значення при підготовці фахівців із соціальної роботи та права, оскільки саме ці спеціальності передбачають тісну взаємодію з людьми, вирішення конфліктів, захист прав та інтересів громадян. Опанування навичок медіації робить майбутніх правників і соціальних працівників здатними ефективно застосовувати практики ненасильницького врегулювання спорів, сприяти діалогу та злагоді в суспільстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лукашевич І. М. Медіація в Україні: історико-правові передумови та перспективи. *Вісник юридичного факультету Ужгородського національного університету*. Серія Право. 2024. Випуск 82. Частина 1. С. 98-102. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/05/15.pdf>.
2. Наумик А., Кондратова Я., Шевченко С. Медіація в Україні: сучасний науковий огляд. *Universum*. 2024. № 13. С. 79-82. URL: <https://archive.liga.science/index.php/universum/article/view/1262>.
3. Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>
4. Токарева К. С. Нові напрями розвитку медіації в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4. С. 226-234. URL: <file:///C:/Users/Viktor/Downloads/goncharuk,+24.pdf>

**Горецька Х.В., к.ю.н., доц.,
завідувач кафедри теорії держави і права
Львівський торговельно-економічний університет
м. Львів**

МЕДІАЦІЙНІ СЛУЖБИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В умовах динамічного розвитку сучасного освітнього середовища значної уваги потребує зміцнення атмосфери взаєморозуміння, налагодження ефективної комунікації між здобувачами освіти та персоналом, внутрішньо між працівниками закладів вищої освіти та зовнішньо у контакті із колегами, а також у відкритому до комунікації середовищі студентів. Таке досить широке коло учасників освітнього процесу передбачає високий ступінь свідомого дотримання ними принципів гідності, взаємоповаги, толерантності, водночас і пошук забезпечення ефективних способів для сприяння врегулюванню потенційних конфліктів.

У закладах вищої освіти конфлікти можуть виникати між різними групами учасників освітнього процесу. Конфлікти між студентами часто пов'язані з академічними суперечками, соціальними непорозуміннями або питаннями особистих відносин. Конфлікти між викладачами можуть виникати через розбіжності у професійних підходах, різні погляди на навчальні процеси або конкуренцію. Водночас конфлікти між адміністрацією та студентами або викладачами зазвичай пов'язані з управлінськими рішеннями, політиками університету або фінансовими питаннями. Різноманітність конфліктів у вищих навчальних закладах вимагає застосування гнучких та ефективних методів їх вирішення, таких як медіація [4, с.241].